

LIETUVOS RESPUBLIKOS TRIŠALĖ TARYBA

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2021-12-21 Nr. TTP-16

Vilnius

Posėdis įvyko 2021-12-21.

Posėdžio pirmininkas Vita Baliukevičienė

Posėdžio sekretorė Valda Pranckuvienė

Dalyvavo:

Vyriausybės atstovai: Alminas Mačiulis – Vyriausybės kanclerio pavaduotojas, Vita Baliukevičienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vedėja, Gediminas Norkūnas – finansų viceministras, Martynas Šiurkus – socialinės apsaugos ir darbo ministrės patarėjas, Rūta Juršaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Aušra Gratulevičienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės patarėja.

Profesinių sąjungų atstovai: Inga Ruginienė – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos pirmininkė, Aleksandras Posochovas – Lietuvos paslaugų sferos darbuotojų profesinės sąjungos pirmininkas, Kristina Krupavičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ pirmininkė, Ričardas Garuolis – Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ generalinis sekretorius, Kęstutis Juknis – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ pirmininkas, Dalia Jakutavičė – Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos pirmininkė, Rūta Andriuškevičienė – Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ komiteto narė.

Darbdavių organizacijų atstovai: Andrius Romanovskis – Lietuvos verslo konfederacijos prezidentas, Rūta Skyrienė – asociacijos „Investors’ Forum“ vykdomoji direktorė, Emilis Ruželė – asociacijos „Investors’ Forum“ Politikos ir korporatyvinių reikalų vadovas, Ričardas Sartatavičius – Lietuvos pramonininkų konfederacijos generalinis direktorius, Evalda Šiškauskienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentė, Aurelija Gabrielė Maldutytė – Lietuvos darbdavių konfederacijos prezidiumo narė, Aušra Žliobaitė – Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmų Kooperacijos ir teisės skyriaus vedėja, Gediminas Rainys – Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmų asociacijos patarėjas ekonomikos klausimais, Artūras Telmentas – Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos LINAVA Prezidiumo narys.

Kiti asmenys: Ieva Valeškaitė – Ekonomikos ir inovacijų viceministrė, Evelina Maskoliūnaitė – Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo politikos skyriaus patarėja, Gytis Darulis – Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas, Indrė Raubė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos skyriaus patarėja, Inga Liubertė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos skyriaus patarėja, Vilija Mėlinienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos skyriaus patarėja, Rita Klakauskienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos skyriaus patarėja, Šarūnas Orlovicius – Šarūnas Orlovicius – Valstybinės darbo inspekcijos Darbo teisės skyriaus vedėjas, Eglė Neciunskienė – Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupės vadovė, Jelena Polijančuk – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyresnioji patarėja, Agnė Nakčerienė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus patarėja, Viktorija Trachimovič – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės skyriaus vyriausioji specialistė, Vaidotas Kalinauskas – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vedėjas, Ūla Urbaitė – Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinio draudimo skyriaus vyriausioji specialistė, Mantas Stanžys – Respublikinės jungtinės profesinės sąjungos teisininkas, Eglė Radišauskienė – Lietuvos verslo konfederacijos generalinė direktorė, Vilius Kriaučiūnas – Lietuvos verslo konfederacijos politikos patarėjas, Ramunė Motiejūnaitė-Pekkinen – Lietuvos profesinių sąjungų konfederacijos Viešųjų ryšių specialistė, Eigilė Čygaitė-Elzbergienė – Lietuvos pramonininkų konfederacijos Verslo aplinkos ir ekonomikos

departamento ekspertė, Rasa Beiniūtė – Vento Nuovo atstovė, Vaida Kalinkaitė-Matuliauskienė – LRT.lt redaktorė.

Darbotvarkė.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

1. Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Darbo kodekso 217 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-928.

2. Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1024.

3. Įtraukios darbo rinkos plėtros programos priemonių „Efektyvinti Užimtumo tarnybos veiklos procesus ir funkcijas“ ir „Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą“ pristatymas.

4. 2021/0414 (COD) Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA dėl darbo skaitmeninėse platformose sąlygų gerinimo.

5. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Posėdžio darbotvarkės tvirtinimas.

Vita Baliukevičienė, Trišalės tarybos narė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atstovė, informavo, kad Trišalės tarybos pirmininkas Vytautas Šilinskas negali dalyvauti šios dienos posėdyje, nes yra tėvystės atostogose ir įgaliojo ją pirmininkauti šiam posėdžiui. Ji paklausė, ar nėra prieštaraujančių posėdžio darbotvarkei.

Trišalės tarybos nariai neprieštaravo.

NUTARTA. Pritarti 2021 m. gruodžio 21 d. Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio darbotvarkei.

1. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Darbo kodekso 217 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-928.

Aurelija Maldutytė informavo, kad Trišalės tarybos pavedimu įvyko Darbo santykių komisijos posėdis ir pristatė Darbo santykių komisijos posėdžio nutarimą dėl Darbo kodekso 217 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-928: „Bendru šalių sutarimu Darbo kodekso 217 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-928 nepritari“ ir pateikė argumentus, kad kompensuojant patirtas bylinėjimosi išlaidas turi būti išlaikytas šalių lygiateisiškumas.

Kęstutis Juknis nurodė, kad bylinėjimosi išlaidų atlyginimas yra labai aktualus diskriminacijos ir mobingo bylose, akcentavo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pasisakymą šiuo klausimu ir informavo, kad LPS „Sandrauga“ pritartų įstatymo projektui tik šiais nurodytais atvejais. Jis pasiūlė šia nuostata papildyti įstatymo projektą: „Darbuotojo patirtos bylinėjimosi išlaidos **diskriminacijos ir mobingo bylose**, susijusios su ginčo neteisminio sprendimo procedūra (įskaitant būtinas ekspertizės ar laboratorinių tyrimų išlaidas, išlaidas advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti ir vertimo išlaidas), **gali būti** priteisiamos darbuotojo naudai iš darbdavio proporcingai patenkintų darbuotojo reikalavimų daliai“.

Inga Ruginienė pasiūlė šalims balsuoti ir sakė, kad profesinių sąjungų šalis pritaria Darbo santykių komisijos išvadai.

Kęstutis Juknis paprašė fiksuoti atskirą profesinės sąjungos „Sandrauga“ nuomonę sakydamas, kad diskriminacijos ir mobingo bylose gali būti nesilaikoma šalių lygiateisiškumo principo.

Kristina Krupavičienė sakė, kad LPS „Solidarumas“ pritaria Darbo santykių komisijos išvadoms.

NUTARTA:

1. Bendru Lietuvos Respublikos Vyriausybės, darbdavių ir profesinių sąjungų organizacijų atstovų sutarimu nepritari Darbo kodekso 217 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-928.

2. Fiksuoti atskirą Lietuvos profesinės sąjungos „Sandrauga“ nuomonę – pritarti siūlomai formuluotei su papildymu: „Darbuotojo patirtos bylinėjimosi išlaidos *diskriminacijos ir mobingo bylose*, susijusios su ginčo neteisminio sprendimo procedūra (įskaitant būtinas ekspertizės ar laboratorinių tyrimų išlaidas, išlaidas advokato ar advokato padėjėjo pagalbai apmokėti ir vertimo išlaidas), *gali būti* priteisiamos darbuotojo naudai iš darbdavio proporcingai patenkintų darbuotojo reikalavimų daliai“.

2. SVARSTYTA. Dėl Lietuvos Respublikos trišalės tarybos nuomonės pateikimo Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetui dėl Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1024.

Aurelija Maldutytė informavo, kad Darbo santykių komisijos posėdyje darbdavių organizacijų ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai pritarė Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1024 su patikslintomis formuluotėmis, o profesinių sąjungų atstovai galutinę šalies poziciją dėl Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1024 turėtų pateikti šios dienos posėdyje.

Inga Ruginienė informavo, kad jei yra pritariama profesinių sąjungų pastabai, tai profesinės sąjungos pritaria Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-1024 formuluotei, kuri buvo patikslinta Darbo santykių komisijos posėdžio metu.

Aurelija Maldutytė klausė, ar teisingai suprantama Darbo santykių komisijos posėdyje pakeista 47 straipsnio 3 dalies 4 punkto formuluotė, nes buvo siūloma, kad darbuotojui į darbą reikėtų važiuoti ne mažiau kaip trims valandoms.

Inga Ruginienė pabrėžė, kad šio pasiūlymo tikslas buvo turėti saugiklį, kad darbuotojai nebūtų kviečiami į darbą kiekvieną dieną vienai valandai.

Andrius Romanovskis pasiūlė sakinį papildyti žodžiu „*tačiau*“: „... *tačiau* ne mažiau kaip trims valandoms per dieną“.

Aurelija Maldutytė ir Dalia Jakutavičė pritarė, kad formuluotė turėtų perteikti mintį, kad darbo laikas turėtų būti ne trumpesnis nei trys valandos per dieną.

Dalia Jakutavičė nurodė, kad teisingą formuluotę reiktų parašyti protokole, kad visiems būtų aišku.

Kęstutis Juknis pasiūlė parašyti aiškiau – „ (...) ne trumpiau kaip pusę dienos darbo laiko“.

Šarūno Orłavičiaus nuomone, esama nuostata yra aiški, kad negali būti trumpinama mažiau kaip trims valandoms per dieną.

Vita Baliukevičienė atkreipė dėmesį, kad jei parašoma „sutrumpinama ne mažiau kaip trimis valandomis“, pagal pateiktą pavyzdį, darbdavys gali sutrumpinti septyniomis valandomis ir darbuotojui lieka viena valanda darbo.

Andrius Romanovskis pasiūlė parašyti, kad „ (...), tačiau darbo diena ne trumpesnė nei trys valandos“.

Dalia Jakutavičė pritarė, kad reiktų paieškoti tinkamos formuluotės.

Rūta Skyrienė pasiūlė, kad pamaina negali būti trumpesnė nei trys valandos.

Aurelijos Maldutytės ir Ingos Ruginienės nuomone, turėtų būti darbo diena.

Vita Baliukevičienė apibendrino išsakytus pasiūlymus: jeigu skelbiama dalinė prastova, darbo diena negali būti trumpesnė nei trys valandos.

Trišalės tarybos nariai pritarė.

Aurelija Maldutytė informavo, kad visos šalys Darbo santykių komisijoje pritarė dėl 47 straipsnio 3 dalies 1 punkto papildymo „ (...) prieš darbuotojo darbo dieną (pamainą) (...) “.

Taip pat nurodė, visos šalys Darbo santykių komisijoje pritarė dėl siūlomo 47 straipsnio 1 dalies 2 punkto pakeitimo ir 47 straipsnio 2 dalies 4 punkto pakeitimo.

Vita Baliukevičienė paklausė, ar nėra prieštaraujančių ir apibendrino, kad šioms nuostatomis pritariama.

Aurelija Maldutytė sakė, kad Darbo santykių komisijoje buvo pritarta 47 straipsnio 2 dalies 5 punkto pakeitimui su papildymu, o formuluotė turėtų būti tokia pati, kaip buvo sutarta dėl 47 straipsnio 3 dalies 4 punkto, t. y., jei skelbiama dalinė prastova, darbo diena negali būti trumpesnė nei trys valandos.

Andrius Romanovskis padėkojo socialiniams partneriams už surastus kompromisus Darbo santykių komisijoje.

Vita Baliukevičienė apibendrino, kad bendru šalių sutarimu pritariama Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1024 su patikslintomis formuluotėmis ir įgarsintais pakeitimais.

NUTARTA. Fiksuoti, kad darbdavių, profesinių sąjungų organizacijų bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės atstovai pritaria Darbo kodekso 47 straipsnio pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1024 su patikslintomis formuluotėmis ir įgarsintais pakeitimais (siūlomi pakeitimai pažymėti pilkais):

1 straipsnis. 47 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 47 straipsnio 1 dalies 2 punktą ir jį išdėstyti taip:

„2) darbdavys negali suteikti darbuotojui darbo sutartyje sulygto darbo dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės paskelbtos ekstremaliosios situacijos ir (ar) karantino laikotarpiu nustatytų veiklos ribojimų ir dėl darbo organizavimo ypatumų nėra galimybės sulygto darbo dirbti nuotoliniu būdu arba darbuotojas nesutinka dirbti kito jam pasiūlyto darbo.“

2. Pakeisti 47 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) kiekvieną kalendorinį mėnesį, kurį darbuotojas yra prastovoje, darbuotojo gaunamas darbo užmokestis už tą mėnesį negali būti mažesnis negu Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtinta minimalioji mėnesinė alga, kai jo darbo sutartyje sulygta visa darbo laiko norma;“

3. Pakeisti 47 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir jį išdėstyti taip:

„5) darbdavys gali paskelbti darbuotojui dalinę prastovą, kai tam tikram laikotarpiui sumažinama darbuotojo darbo laiko norma per savaitę (ne mažiau kaip keturiasdešimt procentų darbo laiko normos, o jeigu trumpinamas darbo valandų per dieną skaičius, darbo diena negali būti trumpesnė nei trys valandos), raštu nustatydamas, kuriomis dienomis bus dirbama, paliekamų dirbti valandų pradžią ir pabaigą bei dalinės prastovos laiką. Dalinės prastovos laikotarpiais, kai darbuotojas neprivalo būti darbe, jam mokama šios dalies 2 ir 3 punktuose nustatyta tvarka.“

4. Pakeisti 47 straipsnio 3 dalies 1 punktą ir jį išdėstyti taip:

„1) ne vėliau kaip prieš darbuotojo darbo dieną (pamainą) iki prastovos arba dalinės prastovos paskelbimo arba atšaukimo darbdavys informuoja Valstybinę darbo inspekciją apie prastovos paskelbimą ir atšaukimą darbuotojui per Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos informacinę sistemą Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus nustatyta ir su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos suderinta tvarka. Pateikti duomenys ne vėliau kaip prieš vieną darbo dieną turi būti tikslinami, kai prastova yra pratęsiama ar keičiasi kita nustatyta tvarka pateikta informacija apie paskelbtą prastovą;“

5. Pakeisti 47 straipsnio 3 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4) darbdavys gali paskelbti darbuotojui dalinę prastovą, kai tam tikram laikotarpiui sumažinama darbuotojo darbo laiko norma per savaitę (ne mažiau kaip keturiasdešimt procentų darbo laiko normos, o jeigu trumpinamas darbo valandų per dieną skaičius, darbo diena negali būti trumpesnė nei trys valandos), raštu nustatydamas, kuriomis dienomis bus dirbama, paliekamų dirbti

valandų pradžią ir pabaigą bei dalinės prastovos laiką. Tokiu atveju už darbo laiką mokamas darbo užmokestis, o už dalinės prastovos laiką mokama šios dalies 3 punkte nustatyta tvarka proporcingai.“

3. SVARSTYTA. Įtraukios darbo rinkos plėtros programos priemonių „Efektyvinti Užimtumo tarnybos veiklos procesus ir funkcijas“ ir „Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą“ pristatymas.

Indrė Raubė, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo rinkos skyriaus patarėja, pristatė skaidres „Plėtros programos priemonė „Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą“ (projektas)“ (*skaidrės pridėdamos*).

Andrius Romanovskis padėkojo už pristatymą ir klausė, ar bus ir koks bus finansavimo pokytis, o taip pat domėjosi apie darbo vietų pokytį vienetais. Taip pat klausė dėl kriterijų, vykdančioms realią savarankišką veiklą.

Indrė Raubė atsakė, kad yra siekiama skirti daugiau lėšų iš įvairių finansavimo šaltinių. Pabrėžė, kad didelis dėmesys bus skiriamas paramos mokymuisi priemonėms, kad žmonės būtų skatinami mokytis, tiek bedarbiai, tiek užimti žmonės. Atsakė, kad kol kas galima įvertinti tik procentinę išraišką.

Inga Liubertė patikslino skaičius.

Gytis Darulis, Užimtumo tarnybos direktoriaus pavaduotojas, atkreipė dėmesį, kad Užimtumo tarnyboje daugėja „sunkių“ klientų ir reikia rasti aktyvios darbo rinkos politikos priemonę, tinkančią būtent jiems.

Ričardas Garuolis klausė dėl užsieniečių mokymo lietuvių kalbos, baimindamasis, ar nebus skatinamas socialinis dempingas.

Indrė Raubė atsakė, kad turimi omenyje tiek ES, tiek trečiųjų šalių piliečiai. Pabrėžė, kad kalbos mokėjimas daro didelę įtaką galimybėms integruotis į darbo rinką. Sakė, kad į šią priemonę per visą laikotarpį numatyta įtraukti 2.500 asmenų.

Inga Liubertė patikslino, kad galės mokytis tie, kurie turės teisinį pagrindą dirbti Lietuvoje ir dar šešis mėnesius po kursų galės likti Lietuvoje.

Martynas Šiurkus papasakojo apie Estijos pavyzdį su šia priemone, pabrėždamas, kad mokant užsieniečius lietuvių kalbos bus sprendžiamos kelios problemos.

Aurelija Maldutytė klausė, ar ADRPP yra skirtos pažeidžiamoms grupėms ir kaip tai koreliuos su numatomais Užimtumo tarnybos pakeitimais bedarbio traktavimo aspektu. Taip pat kalbėjo apie Lietuvos banko tyrimą, kuriame nurodoma, kad 44 proc. Lietuvos gyventojų skaitmenine prasme yra neraštingi ir klausė, ar bedarbiams yra numatyti bazinio skaitmeninio raštingumo mokymai.

Indrė Raubė atsakė, kad ADRPP yra kelių rūšių ir priemonių kompleksu sudaroma daugiau galimybių ir bedarbiams, ir užimtiems asmenims. Atsakydama apie ADRPP ir Užimtumo tarnybos būsimų pokyčių sąsają, ji nurodė, kad jos bus visiškai susijusios. Kalbėdama apie skaitmeninio raštingumo mokymus informavo apie Užimtumo tarnybos ir „Prisijungusi Lietuva“ vykdytą projektą, mokant bedarbius bazinių skaitmeninio raštingumo dalykų. Atkreipė dėmesį, kad šioje priemonėje numatyti labiau aukštos pridėtinės vertės mokymai, o ne baziniai. Sakė, kad visos populiacijos skaitmeninių įgūdžių tobulinimas nėra vien tik Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencija, labiausiai tai yra Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kompetencijos laukas.

Gytis Darulis patikslino, kad pirmiausiai būtų sprendžiamos kitos nepasiruošusių darbo rinkai asmenų problemos ir tik po to jie turėtų bedarbio statusą. Taip pat informavo, kad planuojama Užimtumo tarnybos skaitmeninė transformacija.

Dalia Jakutavičė klausė, kaip naujuoju finansiniu periodu yra suplanuotos remiamo įdarbinimo priemonės ir pasakojo konkrečių pavyzdžių apie tai.

Indrė Raubė atsakė, kad ši priemonė bus įgyvendinama pagal Užimtumo įstatymą, kuriame nustatytos sąlygos, tačiau skirtingoms grupėms skiriasi finansavimo suma ir finansavimo laikotarpis.

Gytis Darulis pristatė skaidres „Įtraukios darbo rinkos plėtros programos priemonė „Efektyvinti Užimtumo tarnybos veiklos procesus ir funkcijas“ (projektas)“ (*skaidrės pridedamos*).

Dalia Jakutavičė klausė, ar paskaičiuota, kiek numatoma skaitmeninė transformacija sutaupytų valstybės biudžeto lėšų ir kokie pokyčiai lauktų pačių Užimtumo tarnybos darbuotojų po skaitmeninės transformacijos.

Gytis Darulis atsakė, kad teks perkvalifikuoti pačius Užimtumo tarnybos darbuotojus, o dėl finansų – reikėtų atlikti detalesnę analizę.

NUTARTA. Išklaudyta informacija apie Įtraukios darbo rinkos plėtros programos priemonių „Efektyvinti Užimtumo tarnybos veiklos procesus ir funkcijas“ ir „Didinti pažeidžiamų asmenų grupių užimtumą“ pristatymą.

4. SVARSTYTA. 2021/0414 (COM) Pasiūlymas EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA dėl darbo skaitmeninėse platformose sąlygų gerinimo.

Vita Baliukevičienė informavo, kad Rūta Juršaitė pristatys trumpą informaciją šiuo klausimu, o platesnes diskusijas siūloma atidėti kitiems metams.

Rūta Juršaitė nurodė, kad Europos Komisija pateikė kelis dokumentus. Svarbiausias - pasiūlymas dėl direktyvos dėl darbo skaitmeninėse platformose sąlygų gerinimo, kuriuo siekiama gerinti darbo sąlygas darbuotojams, dirbantiems skaitmeninėse platformose. Ji akcentavo didelį tokį darbą dirbančių asmenų skaičių ES valstybėse narėse ir EK pateiktus duomenis, kad šiuo metu 9 iš 10 dirbančiųjų yra savarankiškai dirbantys asmenys, tačiau jie yra pavaldūs skaitmeninei platformai ir tai labiau laikytina darbo santykiais. Atkreipė dėmesį, kad neturintys įteisintų darbo santykių praranda nemažai teisių, lyginant su turinčiais darbo santykius. Ji nurodė, kad svarbiausi Pasiūlymo punktai yra susiję su užimtumo statuso nustatymu ir skaidriu algoritminiu valdymu. Ji akcentavo 4 straipsnyje nurodomus kriterijus, iš kurių galima spręsti, kada darbuotojas dirba pagal įteisintus darbo santykius (turi atitikti du kriterijus). Nurodė, kad nuostatos būtų keliamos į Užimtumo įstatymą ir į Darbo kodeksą. Informavo, kad svarstymai EK prasidės 2022 m. sausio 10 d., todėl iki tos dienos Lietuva turi turėti poziciją šiuo klausimu. Ji pabrėžė, kad Vyriausybės pozicija bus formuojama ir priimta, įvertinus socialinių partnerių pasiūlymus, patarimus ir pozicijas. Ji sakė, kad būtų galima teikti pasiūlymus, ką būtų galima tikslinti, koreguoti, tačiau, akcentavo, kad iniciatyvą pasveikino didžiosios ES valstybės narės. Informavo, kad oficiali Seimo pozicija bus teikiama 2022 m. kovo mėn. Baigdama nurodė, kad greičiausiai bus priimta į pateiktą pasiūlymą labai panaši direktyva.

Andrius Romanovskis sakė, kad Lietuvos verslo konfederacija pritaria, kad būtų gerinamos šių žmonių socialinės garantijos. Mano, kad reikia klausti skaitmeninėse platformose dirbančių darbuotojų nuomonės. Pabrėžė, kad taip pat labai svarbi ir kitų šalių pozicija. Apibendrinamas sakė, kad siūlo kalbėti apie socialines garantijas ir jų plėtrą, bet nebandyti sunaikinti šios veiklos srities, t. y. neprilyginti darbo santykiams, kuomet atsiranda pareiga prieš darbdavį. Akcentavo šios sistemos lankstumą, lyginant su darbo santykiais. Siūlė diskusijas perkelti į Darbo santykių komisiją. Baigdamas padėkojo Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, kad klausiama socialinių partnerių nuomonės.

Vita Baliukevičienė atsakė, kad pirmines šalių pozicijas bus galima sužinoti ne anksčiau kaip sausio 10 d.

Kęstutis Juknis pritarė, kad tai yra labai opus klausimas, kurį turėtų išnagrinėti Darbo santykių komisija. Pasisakė apie kurjerių darbo sąlygas ir siūlė pradėti diskutuoti apie nelaimingus atsitikimus.

Ieva Valeškaitė, ekonomikos ir inovacijų viceministrė, atkreipė dėmesį, kad 4 straipsnio paskirtis turėtų būti galimybė atskirti darbo santykius nuo ne darbo santykių, tačiau pabrėžė, kad šiuo metu pateikti kriterijai nelabai padeda tai atskirti, o yra labiau susiję su veiklos modeliu ir veiklos sritimi. Pabrėžė, kad gali kilti rizikų kitais klausimais, nes skaitmeninės platformos, nenorėdamos atitikti dviejų kriterijų, pradės jų netaikyti savo veikloje ir tada nukentėtų kiti aspektai. Išsakė poziciją, kad Ekonomikos ir inovacijų ministerija prisijungtų prie bendro darbo.

Aleksandro Posochovo nuomone, turėtų būti garantuotos bent minimalios socialinės garantijos dirbantiems skaitmeninėse platformose. Tai būtų galima nustatyti arba šakinėse kolektyvinėse sutartyse, arba įstatymuose.

Andrius Romanovskis pabrėžė, kad socialiniai partneriai sutaria dėl socialinių garantijų šiems darbuotojams, todėl kai kuriose srityse turi būti pokytis. Tuo pačiu akcentavo, kad negalima tiesiog mechaniškai šią sritį perkelti į darbo santykius, nes arba skaitmeninės platformos negalės egzistuoti, arba vartotojams išaugs kainos. Klausė, gal valstybei galėtų būti paliktas šio toks lankstumas.

Dalios Jakutavičės nuomone, šiuo metu reiktų aptarti pamatinius dalykus, t. y. ar bus laikoma, kad tai yra darbo santykiai, ar savarankiškai dirbantys asmenys. Sakė, kad prie detalių bus prieinama vėliau. Mano, kad neužteks vieno Darbo santykių komisijos posėdžio. Pasisakė, kad priklausomai nuo to, kaip platforma valdo darbuotoją, vienur bus darbo santykiai, o kitur – ne. Pasisakė, kad į diskusiją reiktų pakviesti daugiau žmonių. Pabrėžė, kad profesinių sąjungų ir darbdavių pozicijos bus atstovaujamos europinėse struktūrose.

Rūta Juršaitė atsakė, kad nebus skirtingo traktavimo. Vadovaujantis pasiūlymo 4 straipsniu, visos platformos turėtų veikti pagal darbo santykius, o nenorėdamos pripažinti darbo santykių, kaip sakė ekonomikos ir inovacijų viceministrė, netaikys kriterijų, tačiau pabrėžė, kad darbuotojų socialinių garantijų klausimas vis tiek nebus išspręstas. Pritarė, kad reiktų klausti dirbančiųjų skaitmeninėse platformose požiūrio, nes nelaimės nei viena pusė, jei kriterijai nebus taikomi.

Andrius Romanovskis pasiūlė kalbėti apie didesnę socialinių garantijų suteikimą šiems darbuotojams, bet ne apie darbo santykių modelį. Pakartojo, kad Darbo santykių komisijos posėdyje iki sausio 10 d. turėtų būti sutarta dėl pokyčio krypties.

Rūta Juršaitė sakė Darbo santykių komisijos posėdyje galėsianti trumpai ir aiškiai su skaidrėmis pateikti pasiūlymo esmę.

Rūta Skyrienė pritarė, kad klausimas būtų perduodamas Darbo santykių komisijai, kurios posėdis galėtų vykti po naujų metų. Taip pat pasiūlė prisijungti turinčius pasiūlymų dėl kriterijų apibrėžimo.

Vita Baliukevičienė apibendrinė, kad klausimas perduodamas Darbo santykių komisijai, kuri turėtų susirinkti iki sausio 10 d., pakviečiant platformose dirbančius atstovus.

Kęstutis Juknis pasiūlė pakviesti ekspertų, tačiau paprieštaravo dėl platformų atstovų kvietimo prisijungti į posėdį.

Dalia Jakutavičė atkreipė dėmesį, kad yra „Kurjerių asociacija“, kurią reiktų pakviesti.

Rūta Skyrienė pasiūlė surengti atvirą posėdį, į kurį galėtų prisijungti tie, kas nori ir gali.

NUTARTA:

1. Išklaudyta informacija apie 2021/0414 (COM) Pasiūlymą EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA dėl darbo skaitmeninėse platformose sąlygų gerinimo.

2. Klausimą perduoti svarstyti Darbo santykių komisijai, kurios atvirą posėdį siūloma organizuoti iki 2022 m. sausio 10 d., suteikiant galimybę posėdyje dalyvauti šiuo klausimu suinteresuotų institucijų atstovams.

5. SVARSTYTA. Dėl kito Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdžio.

Vita Baliukevičienė pasiūlė kito posėdžio datą – sausio 18 d. arba sausio 25 d.

Andrius Romanovskis pasiūlė sausio 18 d.

Trišalės tarybos nariai pritarė.

NUTARTA. Kitą Lietuvos Respublikos trišalės tarybos posėdį organizuoti 2022 m. sausio 18 d. 14.00 val.

Posėdžio pirmininkė

Vita Baliukevičienė

Posėdžio sekretorė

Valda Pranckuvienė